

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2013/0304(COD)

27.11.2013

NUOMONĖS PROJEKTAS

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateiktas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl termino „narkotikai“ apibrėžties iš dalies keičiamas 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje, pasiūlymo
(COM(2013)0618 – C7-0271/2013 – 2013/0304(COD))

Nuomonės referentas: Bogusław Sonik

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Neteisėta prekyba ir piktnaudžiavimas narkotikais kelia didžiausią grėsmę asmenų ir visuomenės sveikatai ir saugumui ES. Nors atrodo, kad pastaraisiais metais medžiagų, kontroliuojamų pagal JT konvencijas dėl narkotikų, kaip antai kokaino, ekstazio ar kanapių vartojimas nusistovėjo, nors jo lygis ir išliko didelis, pagrindinis uždavinys – kovoti su naujomis sparčiai rinkoje atsirandančiomis medžiagomis. Sąjungoje vis lengviau galima įsigyti naujų, pramonėje įvairiai panaudojamų psichoaktyviųjų medžiagų, kurių poveikis panašus į kontroliuojamų narkotikų poveikį ir kurios dažnai parduodamos kaip teisėta alternatyva kontroliuojamiems narkotikams, nes joms netaikomos tokios pačios kontrolės priemonės.

Dėl rizikos, kurią gali kelti šios naujos psichoaktyviosios medžiagos, įskaitant didelę žalą sveikatai ir mirtį, nacionalinės valdžios institucijos nusprendė joms taikyti įvairias ribojamąsias priemones. Tačiau tokių nacionalinių ribojamųjų priemonių veiksmingumas nedidelis, nes šios medžiagos gali laisvai judėti vidaus rinkoje.

Kad būtų veiksmingai sumažintas šių kenksmingų naujų psichoaktyviųjų medžiagų prieinamumas, joms, kaip ir kitiems nelegaliems narkotikams, būtina taikyti baudžiamosios teisės nuostatas.

Tarybos pamatiniu sprendimu 2004/757/TVR nustatytas bendras kovos su neteisėta prekyba narkotikais metodas. Siekiant išvengti, kad bendradarbiaujant valstybių narių teisminėms institucijoms ir teisėsaugos tarnyboms nekiltų problemų dėl to, kad už atitinkamą nusikaltimą ar nusikaltimus nebaudžiama nei pagal prašančiosios valstybės, nei pagal valstybės, į kurią kreipiamasi, įstatymus, juo nustatomos minimalios bendros prekybos narkotikais nusikaltimų ir sankcijų apibrėžties taisyklės. Tačiau dėl kintamo gaminių pobūdžio šios nuostatos netaikomos naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms.

Todėl būtina išplėsti Pamatinio sprendimo 2004/757/TVR taikymo sritį ir į ją įtraukti naujas psichoaktyviasias medžiagas, kurioms taikomos kontrolės priemonės. Taigi šiuo pasiūlymu iš dalies keičiamas Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR, siekiant išplėsti jo taikymo sritį psichoaktyviosioms medžiagoms, keliančioms didelę grėsmę sveikatai, saugai ir visuomenei.

Šis pasiūlymas pateikiamas kartu su Reglamento dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlymu. Abu pasiūlymai yra susiję, kad naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms, kurios kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai, ir todėl joms taikomas nuolatinis rinkos ribojimas pagal tą reglamentą, taip pat būtų taikomos Pamatiniame sprendime 2004/757/TVR išdėstytos baudžiamosios teisės nuostatos dėl neteisėtos prekybos narkotikais.

Techniniu požiūriu Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR yra iš dalies keičiamas taip: Pamatiniame sprendime pateikta sąvoka „narkotikas“ nuo šiol būtų apibrėžiama taip:

- bet kuri iš medžiagų, kurioms taikoma 1961 m. Jungtinių Tautų bendroji narkotinių medžiagų konvencija (su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu) ir 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvencija;

- bet kuri iš priede išvardytų medžiagų (išvardijamos psichoaktyviosios medžiagos, pagal siūlomą direktyvą laikomos „narkotikais“);
- bet kuri nauja psichoaktyvioji medžiaga, kuri kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai ir kuriai pagal [Reglamento (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų 13 straipsnio 1 dalį] taikomas nuolatinis rinkos ribojimas.

Priemonės, susijusios su naujomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, bus taikomos praėjus 12 mėnesių nuo nuolatinio rinkos ribojimo įsigaliojimo (lygiagrečiai pateiktas reglamento dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlymas).

Kalbant apie klausimus, susijusius su sveikata, nuomonės referentas mano, kad: atsižvelgdamas į didėjančią problemos mastą, greitai kintantį naujų psichoaktyviųjų medžiagų pobūdį, taip pat kontrabandos vidaus rinkoje grėsmę, nuomonės referentas palankiai vertina pasiūlymą iš dalies pakeisti esamą Tarybos pamatinį sprendimą 2004/757/TVR, siekiant atsižvelgti į esamas aplinkybes.

Padidėjus naujų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui ir todėl padaugėjus didelės žalos sveikatai ir mirties atvejų dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, reikia iš dalies pakeisti sąvokos „narkotikas“ apibrėžtį, taip pat įgyvendinti rinkos ribojimus ir kriminalizuoti medžiagas, priskiriamas prie medžiagų, keliančių didelę riziką sveikatai, saugai ir visuomenei, kategorijos.

Turėdamas omenyje naujų psichoaktyviųjų medžiagų keliamas grėsmes sveikatai, panašias į grėsmes sveikatai, kurias kelia JT konvencijose išvardytos medžiagos, nuomonės referentas palankiai vertina naują sistemą pasiūlytų sankcijų proporcingumą.

Dėl sąvokos „narkotikas“ apibrėžties nuomonės referentas mano, kad ji turėtų apimti galimus mišinius ar tirpalus, kuriuose yra viena ar daugiau iš išvardytųjų medžiagų, ypač atsižvelgiant į greitai kintantį gaminių pobūdį ir vadinamąjį kūrybiškumą rinkoje, dėl kurio nuolat keičiamos formulės ir todėl gali kisti medžiagų poveikis viena kitai bei vartotojų sveikatai.

PAKEITIMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Direktyvos pasiūlymas 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) Sąjungoje vis dažniau atsiranda ir

Pakeitimas

(4) Sąjungoje vis dažniau atsiranda ir

sparčiai plinta naujos psichoaktyviosios medžiagos, kurių poveikis panašus į JT konvencijose nurodytų medžiagų poveikį. Tam tikros naujos psichoaktyviosios medžiagos kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai, kaip nustatyta [Reglamentu (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų]. Pagal tą reglamentą galima taikyti priemones, skirtas uždrausti naujų psichoaktyviųjų medžiagų, kurios kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai, gamybą, tiekimą rinkai, įskaitant importą į Sąjungą, vežimą ir eksportą iš Sąjungos. Siekiant veiksmingai sumažinti galimybes įsigyti psichoaktyviųjų medžiagų, kurios kelia didelę riziką asmenims ir visuomenei, ir atgrasyti nuo prekybos tokiomis medžiagomis Sąjungoje ir nusikalstamų organizacijų dalyvavimo tokioje veikloje, pagal tą reglamentą priimtos nuolatinio rinkos ribojimo priemonės turėtų būti pagrįstos baudžiamosios teisės nuostatomis.

sparčiai plinta naujos psichoaktyviosios medžiagos, kurių poveikis panašus į JT konvencijose nurodytų medžiagų poveikį. Tam tikros naujos psichoaktyviosios medžiagos kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai, kaip nustatyta [Reglamentu (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų]. Pagal tą reglamentą galima taikyti priemones, skirtas uždrausti naujų psichoaktyviųjų medžiagų, kurios kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai, gamybą, tiekimą rinkai, įskaitant importą į Sąjungą, vežimą ir eksportą iš Sąjungos. Siekiant veiksmingai sumažinti galimybes įsigyti psichoaktyviųjų medžiagų, kurios kelia didelę riziką asmenims ir visuomenei, ir atgrasyti nuo prekybos tokiomis medžiagomis Sąjungoje ir nusikalstamų organizacijų dalyvavimo tokioje veikloje, pagal tą reglamentą priimtos nuolatinio rinkos ribojimo priemonės turėtų būti pagrįstos *proporcingomis* baudžiamosios teisės nuostatomis;

Or. en

Pakeitimas 2

Direktyvos pasiūlymas 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) todėl naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms, kurioms pagal [Reglamentą (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų] taikomos nuolatinio rinkos ribojimo priemonės, taip pat reikėtų taikyti Sąjungos baudžiamosios teisės nuostatas dėl neteisėtos prekybos narkotikais. Kadangi į JT konvencijas įtrauktoms medžiagoms ir kenksmingiausioms naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms būtų taikomos tos pačios baudžiamosios

Pakeitimas

(5) todėl naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms, kurioms pagal [Reglamentą (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų] taikomos nuolatinio rinkos ribojimo priemonės, taip pat reikėtų taikyti Sąjungos baudžiamosios teisės nuostatas dėl neteisėtos prekybos narkotikais. Kadangi į JT konvencijas įtrauktoms medžiagoms ir kenksmingiausioms naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms būtų taikomos tos pačios baudžiamosios

teisės nuostatos, tai taip pat padėtų supaprastinti ir patikslinti Sąjungos teisinę sistemą. Todėl reikėtų iš dalies pakeisti Pamatiniame sprendime 2004/757/TVR pateiktą termino „narkotikai“ apibrėžtį.

teisės nuostatos, tai taip pat padėtų supaprastinti ir patikslinti Sąjungos teisinę sistemą. Todėl, *siekiant atsižvelgti į esamas aplinkybes*, reikėtų iš dalies pakeisti Pamatiniame sprendime 2004/757/TVR pateiktą termino „narkotikai“ apibrėžtį;

Or. en

Pakeitimas 3

Direktyvos pasiūlymas

1 straipsnio 1 dalis

Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR

1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1) 1 straipsnio 1 punktą pakeičiamas taip:

„Narkotikai –

a) bet kuri iš medžiagų, kurioms taikoma 1961 m. Jungtinių Tautų bendroji narkotinių medžiagų konvencija (su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu) ir 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvencija;

b) bet kuri iš priede išvardytų medžiagų;

c) bet kuri nauja psichoaktyvioji medžiaga, kuri kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai ir kuriai pagal [Reglamento (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų 13 straipsnio 1 dalį] taikomas nuolatinis rinkos ribojimas.“

Pakeitimas

1) 1 straipsnio 1 punktą pakeičiamas taip:

„Narkotikai – *tai bet kurios iš toliau nurodytų medžiagų:*

a) bet kuri iš medžiagų, kurioms taikoma 1961 m. Jungtinių Tautų bendroji narkotinių medžiagų konvencija (su pakeitimais, padarytais 1972 m. protokolu) ir 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvencija;

b) bet kuri iš priede išvardytų medžiagų;

c) bet kuri nauja psichoaktyvioji medžiaga, kuri kelia didelę riziką sveikatai, visuomenei ir saugai ir kuriai pagal [Reglamento (ES) Nr. .../... dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų 13 straipsnio 1 dalį] taikomas nuolatinis rinkos ribojimas;

ca) bet koks mišinys ar tirpalas, kuriame yra viena ar daugiau iš a, b ir c punktuose išvardytų medžiagų;“

Or. en